

AKROPOLITANEC

— ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET —

**NIHILIZEM
MED MLADIMI**

**BITI ALI NE BITI –
V DANAŠNJEM ČASU**

**LEV TOLSTOJ –
KAJ NAJ TOREJ STORIMO?**

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

[www.akropola.org](#)

NOVEMBER 2024 | ŠT. 106

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

070 601 651, 059 78 02 11

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevod: Barbara Krasnik, Sanja Vuković

Grafično oblikovanje: Nija Androjna

V TEJ ŠTEVILKI:

- PSIHOLOGIJA: NIHLIZEM MED MLADIMI 5
- FILOZOFIJA BITI ALI NE BITI – V DANAŠNJEM ČASU 7
- DRUŽBA LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ – KAJ NAJ TOREJ STORIMO 9
- ZGODBA SANJAL JE SLON INDIJO 12

Na naslovnici:

Hamlet, William Morris Hunt

BESEDA UREDNIKA

Narava vstopa v zimo. Dnevi se krajšajo, življenje na prostem zamira, mi pa se vse bolj umikamo v zaprte prostore. Skladno s to fazo letnega cikla se naša zavest sedaj usmerja navznoter. To je čas za kontemplacijo in razmislek o pomembnih vprašanjih.

Veliko smo doživeli. Bilo je bučno, intenzivno, a se je umirilo, morda minilo, če še ni, pa se vsaj zavedamo, da bo.

Vse umira. Le kaj bo ostalo od naših prizadevanj?

V ozadju konkretnih vprašanj, ki so odvisna od okoliščin in dogodkov, in so zato za vsakega od nas različna, se skriva skupni imenovalec.

Kaj graditi, za kaj si prizadevati, ko pa vse ustvarjeno neizbežno mine?

Če želimo biti pomirjeni, mora, karkoli počnemo, imeti smisel. In to ne kakršnegakoli relativnega smisla; cilj naših prizadevanj mora imeti trajno vrednost, sicer ne bomo pomirjeni. Cilji, ki so relativni (kot je občutek sitosti, zadovoljstva, ipd.), morda prepričajo naš omejeni personalni jaz, ne pomirijo pa naše duše.

Zato tisti, katerih duša se počasi prebuja, v sebi čutijo obstoj nečesa velikega in ob opazovanju, kako vse oprijemljivo mineva, doživljajo stiske. Kar ni nič nenavadnega.

To je "prekletstvo" prehodne faze. S takšnimi težavami se ne sooča na primer modrec, ker ve, kaj je trajno in loči minljivo od večnega. Nima jih niti nevednež, ki se le prepušča trenutku in občutkom. A večina ljudi se nahaja med omenjenima poloma in pri teh se pojavljajo dvomi. Pojavljajo se vprašanja, zaradi katerih se začne iskanje odgovorov ... Takrat se v nas prebudi filozof.

Po živahnem izmenjavanju prijetnih in neprijetnih dogodkov v življenju posameznika namreč prej ali slej nastopi trenutek, ko se zavemo minljivosti in se začnemo spraševati o trajnem – o tistem, kar je očesu nedostopno, a o čemer nam šepeta naša duša.

Naša pojava je minljiva, a vendarle prispeva k trajnemu. Enako velja za vse, kar ustvarimo. "Vse teče, vse se spreminja," se glasi znan Heraklitov izrek. Vendar nekaj ostaja. To je negibni gibalec, kot bi dejal Parmenid. Ostaja pa tudi smisel gibanja, ki ga povezujemo z razvojem.

Bolj praktični bomo, če se usmerimo na vprašanja: "Kaj lahko izraža to, kar je trajno? Kaj je vredno početi?" Iščemo veliki smisel, ki naj bi se odrazil v naših, še tako majhnih, dejanjih.

Marsikaj je lahko smiselno. V nasprotju s pogostimi predstavami, vprašanje smisla ni ozko in izključujoče. Obratno, vključujoče je in povezujoče, kajti mnogotere stezice se nahajajo znotraj velike poti, skupne usode ali smisla življenja.

Obstaja veliki smisel, kateremu smo vsi podvrženi, znotraj njega pa ima vsak lahko svojo parcialno, aktivno in koristno mesto.

Da bi našli svoj smisel, je najprej treba odkriti splošni smisel. Najprej se je treba zavedati skupne usode vsega bivajočega.

Vse parcialne oblike življenja so združene v veliko entiteto, ki ji rečemo Univerzum. V njem vse sodeluje in se razvija v isto smer. To je možno razbrati že iz samega imena, ki izhaja iz latinskega Universum ("unus" se nanaša na eno; "versum" se nanaša na besedo proti) in bi pomenilo "proti nemu".

Predstavljeno odpira prostor za globok razmislek, vendar zadošča, če za zdaj izpostavimo to, da ima vse isti cilj. To je tudi cilj vsakega od nas. V mislih imamo oddaljen cilj, ki ga počasi odkrivamo. Za nas kot posameznike so sicer pomembnejši manjši cilji, ki predstavljajo etape na poti do skupnega večjega cilja. Ti so bolj konkretni in predstavljeni.

Če želimo videti smisel iznad navideznega nesmisla, je treba pogledati z višje perspektive. Moj smisel je sestavni del smisla človeštva. Slednji je sestavni del smisla življenja na Zemlji, ki je sestavni del univerzalnega smisla.

Moj smisel ni rojen z menoj, še manj pa velja, da ga jaz določam. Prepoznati ga moram in ga čim bolj udejanjati. To pomeni tisti "biti" v Hamletovem dvomu. Udejanjati smisel pomeni živeti polno.

In četudi bo moje delovanje nekoč pozabljeno, oblike, ki sem jih ustvaril pa bodo propadle, lahko preko vsega minljivega prenašam nekaj presegajočega, trajnega, kar bo nadaljevalo pot, saj bo preko minljivega izražalo večno.

Poiščimo to zagonetno ozadje življenja, poiščimo svoje mesto v veliki zgodbi in ga dobro zasedimo. To bo odpihnilo dvome in praznino, nas navdahnilo in oživelilo. Stopimo na pot, ki ni zgolj moja ali od nekoga drugega, temveč je naša.

Andrej Praček, *urednik*

ALI VEŠ KAM SE NAMENI TVOJ?

1%

DOHODNINE?

Z NEKAJ KLIKI
PRISPEVAJ ORGANIZACIJI V
JAVNEM INTERESU
NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

OB UNESCOVEM SVETOVNEM DNEVU FILOZOFIJE

TRI MOČI DUŠE

TRI MOČI DUŠE: MOČ UMA, MOČ LJUBEZNI, MOČ VOLJE

PREDAVANJE

21. november ob 19. uri – Wolfova 8, Ljubljana

VSTOP PROST!

KAKO DOSEČI VELIKE STVARI?

MOJ JAZ V DRUŽBI JAZOV

KAKO DOSEČI VELIKE STVARI? MOJ JAZ V DRUŽBI JAZOV

PREDAVANJE Z DELAVNICO

21. november ob 19. uri – Tyrševa 7, Maribor

VSTOP PROST!

NIHILIZEM MED MLADIMI

ISTVAN ORBAN

Nihilizem je stališče ali prepričanje, da so stvari in življenje na splošno brezsmiselni. Izhaja iz latinske besede *nihil*, kar pomeni nič. Nihilizem ne sprejema tistih moralnih in na znanju temelječih vrednot, ki si jih lastijo družbe. V Evropi je postal znan v 18. stoletju, ko so nemški pisatelji in filozofi razpravljali o negiranju krščanstva in evropske tradicije nasploh. Čeprav ni sistematičnega opisa tega pogleda, so številni filozofi uporabljali izraz nihilizem. Med njimi je bil tudi Friedrich Nietzsche, ki je opisal, kako je zahodni svet utrpel razpad svoje tradicionalne morale in padel v zaton. V Rusiji pa se je celotno nihilistično gibanje pojavilo v 19. stoletju, potem ko je izraz populariziral Ivan Turgenjev. Nihilistični liki v njegovem romanu Očetje in sinovi so zanikali vse in napadli stare, tradicionalne vrednote. Anarhisti so prav tako raziskovali izraz in verjeli, da predstavlja trpljenje, ki ga čutimo pod tiranskim ali zatiralskim sistemom. Čeprav je bil nihilizem povezan s političnim aktivizmom, večina nihilistov na tej ravni ni bila aktivna in vladajočemu sistemu niso ponudili nobene alternative, le zanikali so ga.

Danes nihilizem ni filozofija, temveč občutenje življenja, neke vrste apatija ali pesimizem. Narašča, zlasti med mladimi v zahodnem svetu, ki menijo, da za ničimer ne stoji noben razlog, da so družbe pokvarjene in da je človeška narava hudobna. Večina mladih, ki so nihilisti, se počuti odtujene in brez motivacije, včasih pa kažejo tudi sledi ljudomrzništva. Nedavna pandemija je ta pojav še povečala, saj so bili mladi nepovezani z vrstniki, poleg tega pa so bili ob svojih težavah in frustracijah prepuščeni samim sebi.

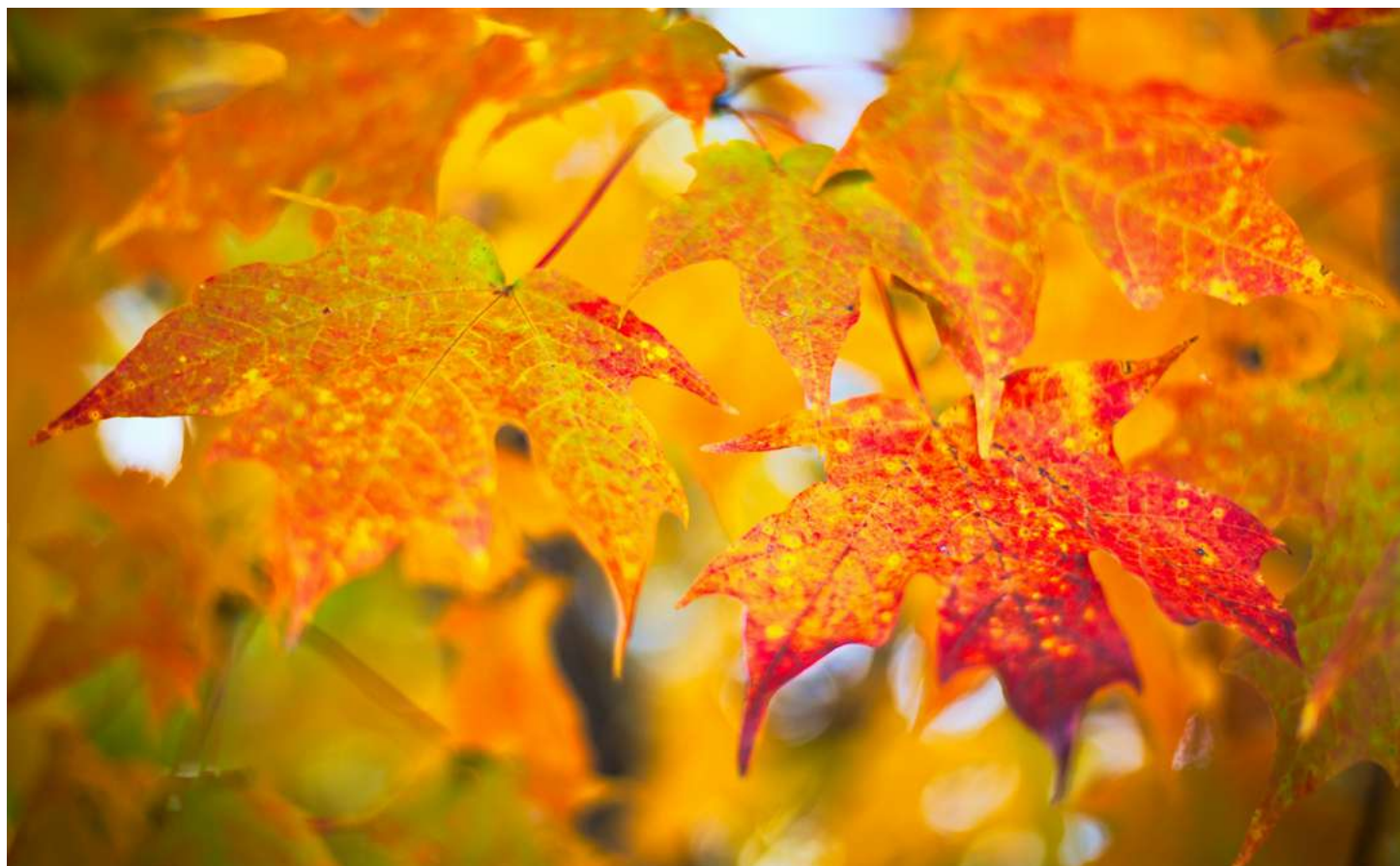
Nihilisti čutijo, da se ne morejo spopasti z resničnostjo, s katero se soočajo. Zaradi globalnih težav, kot so brezposelnost, naraščajoči stroški, neenakost, razpad družine, podnebna kriza in tako naprej, se počutijo depresivne in nemočne. Pogosto posegajo po drogah in alkoholu, da bi olajšali težo svojih težav ali jih vsaj za nekaj časa pozabili. Občutek, da ne morejo delovati v vladajočem sistemu, jim jemlje vsako upanje, da lahko ustvarijo boljšo prihodnost. Zato se usmerijo proti hitrim, takojšnjim užitek in postanejo nihilisti, namesto da bi sistem spreminjali. Menijo, da so na ta način rešili težave. Podobno kot v primeru podnebne krize veliko ljudi meni, da majhna dejanja, kot sta prenehanje uživanja mesa ali neuporaba avtomobilov, razen ko je to res nujno, nimajo velikega vpliva na celoten sistem, kjer milijarde jedo meso ali onesnažujejo zrak s svojimi avtomobili. Zakaj bi jih torej skrbelo za prihodnost?

Jordan Peterson, znani psiholog, je dejal: *"Ni sprejemljivega razloga za nihilizem. Tu na primer ne gre za ljudi, ki trpijo za klinično depresijo – razlogov za to stanje je lahko veliko. To je ciničen, aroganten, racionalen, hiperinteligenten nihilizem, ki zavrača svet kot ničvreden, preden ga ustrezno preuči. Prav bi bilo, da raziskujemo in če ne najdemo odgovora, se vprašamo, ali je to zato, ker nismo dobro iskali ali zato, ker smo svojo potrebo oblikovali napačno."*

Zaradi naraščajočega nihilizma v zahodnem svetu je vse več ljudi depresivnih, takih, ki jemljejo mamila in zdravila ali naredijo samomor, da bi pobegnili resničnosti. Po Zygmuntu Baumanu je sodobni nihilizem posledica kapitalizma in potrošništva, ki sta ustvarila globalno uniformnost. Tradicionalne vrednote so izginile, prav tako transcendentni pomeni in lokalne vrednote. Namesto tega vsi postanemo povprečni, zahvaljujoč množični proizvodnji. *"Množična družba proizvaja množične ljudi v množičnih velikostih,"* ugotavlja, in zaradi tega se ljudje počutijo, kot da nimajo korenin ter izgubljajo svojo edinstvenost in smisel svojega življenja.

Rešitev je lahko v tem, da ponovno odkrijemo sebe in svet, v katerem živimo. Življenje vsakega je posebno, tako kot na drevesu ni enakih listov. Na enak način so vsa dejanja ali misli pomembni in nekoliko spremenijo svet. Veliko majhnih stvari bo povzročilo večjo spremembo. Hvaležnost do narave in prednikov, ki so ljudem omogočili življenje v sedanosti, lahko pripomore tudi k osvoboditvi od nihilizma, ki ne vodi nikamor. Če mislimo, da smo na poti, tudi če ne vemo, od kod prihaja ali kam vodi, je naša odločitev, kako bomo pot izpeljali, na vznemirljiv ali dolgočasen način. Posvetitev življenja ciljem, ki preživijo sedanost, daje upanje, pozitiven odnos in vrednost. Na ta način lahko zapustimo črno luknjo nihilizma. 🌿

ŽIVLJENJE VSAKEGA JE POSEBNO, TAKO KOT NA DREVESU NI ENAKIH LISTOV. NA ENAK NAČIN SO VSA DEJANJA ALI MISLI POMEMBNI IN NEKOLIKO SPREMIJO SVET.

BITI ALI NE BITI - V DANAŠNJEM ČASU

ANA LUISA LELLIS

"*Biti ali ne biti, je vprašanje.*" Kolikokrat smo slišali, videli ali prebrali ta stavek? Od Laurencea Oliviera do Zajčka Dolgouščka, mnogi so se preizkusili v interpretaciji verjetno najbolj znanega samogovora v literaturi. Hamletove teme, liki in ikonične vrstice so preželi različne oblike umetnosti in zabave, vendar se moramo še vedno vprašati, ali res razumemo pomen teh besed in razlog, zakaj so se tako globoko, tako trmasto zasidrale v naše misli.

Ko danski princ postavi vprašanje, razmišlja o življenju in smrti ter o stanju obstoja proti stanju neobstoja. To preprosto vprašanje o človeškem obstoju je bistvo predstave.

Shakespearova tragedija sledi nameri princa Hamleta po maščevanju stricu Klavdiju, ki je umoril kralja in zasedel prestol. Hamlet skozi celotno zgodbo išče izgovore, da ne bi ubil svojega strica, in se obrne stran, ko ima priložnost – "*Tako nas misel kar postrahopeti ...*" Samogovor se zgodi v prvem prizoru tretjega dejanja, ko se mora Hamlet odločiti, kaj storiti po tem, ko izve, kdo je odgovoren za umor njegovega očeta. Zakon zahteva, da ubije Klavdija, vendar bi s tem postal morilec in ta konflikt je jedro igre.

Samogovor "*biti ali ne biti*" v bistvu povzema temeljno vprašanje, ali je plemenitejše prenašati življenjske težave ali iskati osvoboditev od njih. Hamlet razmišlja o različnih bolečinah, s katerimi se soočajo človeška bitja, kot so krivice sveta, življenjska razočaranja: "*Saj kdo pa bi prenašal bič in zlo tega sveta, krivice silnikov, zasmeh*

**SAMOGOVOR "BITI ALI NE BITI" V BISTVU
POVZEMA TEMELJNO VPRAŠANJE, ALI JE
PLEMENITEJŠE PRENAŠATI ŽIVLJENJSKE
TEŽAVE ALI ISKATI OSVOBODITEV OD NJIH.**

ponosnih, prezirane ljubezni bol, odkladanje pravičnosti, uradov preobjest, nizkotnih brce strpnim in zaslužnim – če sam lahko bi vse si obračunal z golim bodalom?" Ob tem razmišlja o vrednosti življenja in se sprašuje, ali je bolje prenašati bolečino in trpljenje obstoja ali jima ubežati s smrtjo.

Hamletova introspektivna razmišljanja razkrivajo njegovo globoko melanholijo in filozofsko naravo. Ne gre toliko za razmislek o samomoru, kot gre za razmislek o življenju in pomenu bivanja. Na koncu samogovora se Hamlet odloči, da bi preveč razmišljanja preprečilo dejanje, h kateremu se mora podati.

Preprosto povedano, Hamlet ve, da mora ukrepati proti stričevi zločinski izdaji, in prestopi prag, ko se odloči začeti svojo pot maščevanja. Na tej točki se lahko vprašamo, zakaj je to pomembno danes?

ZAKLJUČEK HAMLETOVEGA SAMOGOVORA JE, DA MORA DELOVATI, DA BI *BIL*, VENDAR NI VSAKO DELOVANJE *BIVANJE*.

V družbi, ki je polna strahu pred zamujanjem priložnosti in tesnobe glede produktivnosti – ki nagovarja k opravljanju "dela ob strani" in miselnosti "delaj, medtem ko drugi spijo", hkrati pa spodbuja *carpe diem* kot brezplačno licenco za hedonizem in skrb zase, kot nekaj, kar sledi naslednji dan – se delovanje, z vsemi svojimi konotacijami, ne zdi problem.

Zaključek Hamletovega samogovora je, da mora delovati, da bi *bil*, vendar ni vsako delovanje *bivanje*. Večina nas je v življenju imela ali bo imela trenutke odločilnih dejanj, trenutke, ko vemo, da je nekaj narobe in da je treba nekaj storiti. In to je težava. Ni lahko slediti impulzu, ki od nas zahteva ukrepanje. Ko se enkrat zavežemo notranjemu glasu, ki nas pokliče, običajno ni več poti nazaj.

Eden od mnogih razlogov, zakaj je Shakespearovo delo obstojno, je ta, da postavlja ogledalo naši duši. Nihče ni tega izrazil tako jasno kot on. Od Bhagavad-gite do Gospodarja prstanov, smo vedno znova ob junakih potovali skozi njihova potovanja do *bivanja*. S seboj jih vzamemo, ko se odločimo *biti*. 🏹

LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ – KAJ NAJ TOREJ STORIMO?

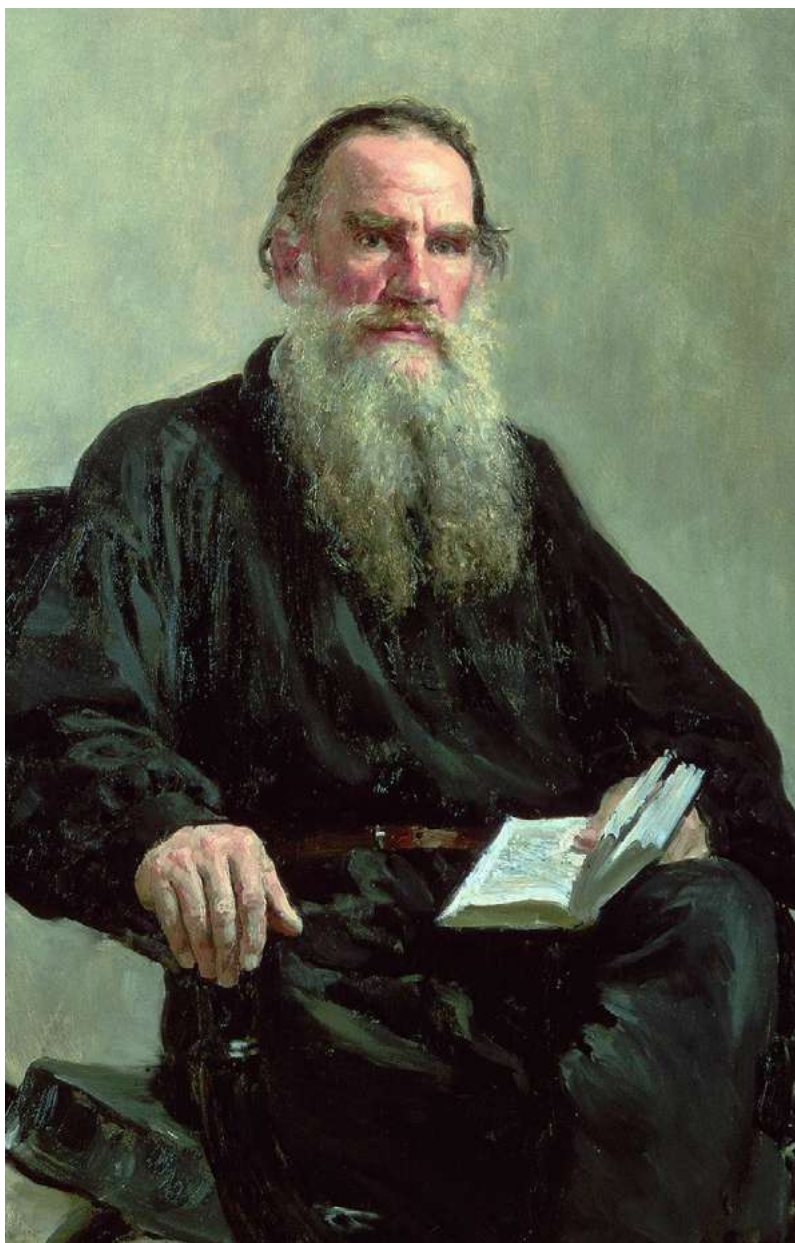
DORIS TOIĆ

Tako kot ruski pisatelj in filozof Lev Nikolajevič Tolstoj ob koncu 19. stoletja se ob opazovanju današnjega sveta verjetno mnogi še danes sprašujejo: "Kaj naj torej storimo?" Če se ne ukvarjamo izključno s svojimi interesi, se pravi, če nam ni vseeno za trpljenje, ki nas obdaja, ne moremo mimo tega vprašanja, ne glede na čas in kotiček sveta, v katerem se nahajamo.

Tolstoj v svojem delu *Kaj naj torej storimo?* opisuje svojo izkušnjo soočanja s posledicami družbene ureditve, v kateri en sloj ljudi udobno živi na račun izkoriščanja drugih. Pretresljivo srečanje z berači, zapuščenimi starci in od lakote umirajočimi otroki, bolniki brez zdravstvene oskrbe in prostitutkami ga je iz oči v oči soočilo z razredom bogatih, ki mu je sam pripadal, in v katerem je našel vzrok za nesreče tistih, ki mu niso pripadali. To spoznanje ga je tako vznemirilo, da ni mogel opustiti iskanja praktične rešitve, pa naj bo še tako neprijetna: *"Najprej sem samemu sebi odgovoril na vprašanje, kaj naj storim: ne smem lagati ne sebi ne drugim, ne smem se bati resnice, ne glede na to, kam me bo pripeljala."*

Ne čutiti strahu pred tem, kar bomo odkrili, je ključnega pomena, če res želimo nekaj narediti. Da bi v svojem okolju nekaj spremenili, moramo začeti pri sebi. Pri tem pa teže podviga, ki vključuje izhod iz uspavanosti v konformizmu in *"tistega lažnega visokega mnenja o sebi ter svojem položaju,"* ne smemo dojemati kot nepremostljivih ovir. Tolstoj se je s to resnico soočil že na začetku svojega dobredelnega delovanja.

Na lastno željo se je namreč udeležil popisa prebivalstva Moskve, da bi spoznal konkretne stiske revnih, ki bi jih nato predstavil bogatim z namero, da bi zbral denar in rešil

njihove težave. A spoznal je, *"da imajo vsi ti ljudje poleg tega, da morajo jesti in se zateči pred mrazom, cel dan, ki ga morajo preživeti tako ali drugače – kot vsi ostali."* Razumel je, da so: *"Ti ljudje jezni in z dolgočasni in drug do drugega spodbujajoči, žalostni ter veseli,"* in da njegova naloga *"ne more biti samo nahraniti in obleči tisoč ljudi, kot je nahraniti*

in čuvati tisoč ovac v hlevu. Biti mora takšna, da prinaša dobro ljudem." Ljudem, med katerimi je prav vsak človek, kot je on sam, z isto "preteklostjo, s strastmi, skušnjavami, zablodami, mislimi in vprašanji." Zato se je počutil nemočnega pred težo naloge, ki jo je sprejel. Spoznal je, da je "kužka mogoče posvojiti, božati, hraniti, ga naučiti loviti in se ga veseliti. A človeku ni dovolj, da se ga boža, hrani in uči grškega jezika. Treba ga je naučiti živeti, torej jemati manj in dajati več ..." Z drugimi besedami, razumel je, da "dobro ni v dajanju denarja, temveč v skrbnem odnosu do ljudi. To je vse, kar je potrebno."

Nujna je torej sprememba prepričanj. Brez nje smo na družbeni problem nalepili kratkotrajni obliž in si olepšali lastno samopodobo, vzrok težave pa pustili nedotaknjen. Da pridemo do srca problema, moramo najprej priti do svojega srca, to pa bo našlo pot do srca drugega človeka in takrat bomo vedeli, kako mu lahko pomagamo. Zato je menil, da se "ne sme ustanoviti nobena dobrodelna družba, ne sme biti nobenih oglasov, ne sme se zbirati denarja na prireditvah, bazarjih ali v gledališčih; ne sme se javno razglasiti, da je knez A. daroval tisoč rubljev, častni občan B. pa tri tisoč; ne sme biti fundacije, zbiranja sredstev ali seznama donatorjev

– ključno je, da ni seznama, da ni niti najmanjše sledi o kakršni koli ustanovi, ne državni ne dobrodelni."

Če res želimo nekaj narediti, ne moremo delovati kot trgovec, ki uživa v udobju brez zanimanja za posledice in nato prav tako nezainteresirano odvrže drobtine ter uživa v svojem videzu milostljivega človeka. "Delati dobro pomeni narediti nekaj, kar je dobro za človeka. Toda, da bi vedeli, kaj je dobro za človeka, je treba biti z njim v človeških, tj. v dobrih in poštenih odnosih. In zato, da delamo dobro, ne potrebujemo denarja, ampak predvsem sposobnost, da vsaj za nekaj časa izstopimo iz okvirjev lastnega življenja."

Izstopanje iz lastnih okvirjev ali skrb za druge predvideva premagovanje lastnega egoizma, kajti "če so ljudje res poklicani, da z duhovnim delom služijo drugim, potem bodo v tem delu videli le dolžnost in jo bodo izpolnjevali s trudom, revščino in odrekanjem." Potruditi se je treba, da premostimo vrzel med našimi mislimi in dejanji, ne da bi se morali opravičevati: "Ja, v teoriji je tako, kaj pa v praksi? To je tako, kot da teorija obstaja zato, da se lahko pametno pogovarjamo, ne pa zato, da vsaka praksa, t.j. dejavnost, neizogibno temelji na njej. Verjetno je na svetu veliko neumnih teorij, ko je tako nenavadno stališče postalo razširjeno. Teorija je vse, kar človek misli o neki temi, praksa pa tisto, kar počne. Kako je mogoče, da človek misli eno, dela pa drugo? Če moramo po teoriji peke kruha najprej kruh zamesiti in ga nato dati v peč, potem nihče, ki pozna teorijo, razen norca, ne bo naredil nasprotnega."

No, običajno to počnemo. Največkrat nezavedno. Zatopljeni smo v razne potrebe, želje, službe, pozabimo pa se vprašati, čemu vse to. Zato se zdi, da se človeštvo "ukvarja s trgovino, pakti, vojnami, znanostjo, umetnostjo. A za človeštvo je pomembna samo ena služba, ki opravlja samo eno nalogo – razlaga si moralne zakone, po katerih živi. Moralni zakoni že obstajajo, človeštvo si jih razlaga, kar je v očeh človeka, ki moralnih zakonov ne potrebuje, ki po njih noče živeti, nekaj povsem nepomembnega in neopaznega. In razjasnitev moralnega zakona ni le glavna, ampak edina naloga človeštva." Koliko se ukvarjamo z njo, je vidno v naših dejanjih. Torej nam vse, kar počnemo, nudi priložnost, da se uskladimo z moralnim zakonom, se pravi, da se naučimo delati stvari človeško.

Ko smo odkrili to eno samo nalogo človeštva, smo prišli tudi do odgovora na prvotno vprašanje: "Kaj naj torej storimo?" Ne manj, ne več, kot se od nas pričakuje. Vsak v svojem okviru delovanja, kajti večje kot je število posameznikov v neki skupnosti, ki se ukvarjajo s tem, večja je verjetnost, da bo skupnost postala bolj humana.

Tolstoj je v pristopu k moralnim zakonom spoznal, da mora človek "poleg tega, da živi za svoje dobro, delati tudi za dobro drugih; če torej človeško delovanje že primerjamo z živalskim svetom, kot to počnejo nekateri, ko branijo nasilje in bojevanje s primerjavo z bojem za preživetje v živalskem svetu, potem je treba primere vzeti iz družbenih živali, kot so čebele. Zato je človek poklican – ne samo po ljubezni do bližnjega, ki je vanj vcepljena, ampak tudi po razumu in po lastni naravi – služiti drugim ljudem in splošnim človeškim ciljem." Razumel je, da je "ta naravni zakon človeka nujen za uresničitev njegovega lastnega namena na zemlji in s tem njegove lastne sreče." Pa tudi, da "je ta zakon kršen, ko se ljudje z nasiljem, kot čebele roparice, osvobajajo dela, izkoriščajo druge, delajo, ne da bi se usmerili k splošnim ciljem, temveč zaradi uresničevanja lastnih podivjanih želja, zaradi česar se tako kot čebele roparice pogubijo."

Tolstoj za zgled postavi Rimsko republiko in pravi, da se njena moč ni skrivala v možnosti, da njeni državljani živijo razuzdano, temveč v tem, "da so bili med njimi plemeniti državljani." In to je moč, ki nam je dana, vendar se jo moramo naučiti razvijati in uporabljati. Moč, da smo plemeniti. A naše slabosti lahko takšno pobudo vedno sprejmejo z argumentirano utemeljitvijo. Pravijo: "Trud enega človeka je kaplja v morje." Kaplja v morje! Toda Tolstoj nas opominja, da ima naša kapljica moč, ki se je pogosto ne zavedamo, dokler je ne spravimo v pogon. "Obstaja indijska zgodba o človeku, ki mu je biser padel v morje. Da bi ga našel, je možki vzel vedro in začel zajemati morje ter ga zlivati na obalo. Tako je delal brez prestanka in sedmi dan se je morski duh zbal, da bo človek izsušil morje, zato mu je prinesel biser."

Ja, lažje je, da ne poskusimo. A če smo pogumni, bomo drugim pokazali, da je mogoče nekaj, kar so prej mislili, da ni. "Zgodilo se bo, da bodo drugi ljudje videli, da je dobro, ki ga iščejo, povsod – tu, okoli nas, da se navidezno nerešljiva nasprotja med vestjo in ureditvijo sveta lahko rešujejo na najlažji in radosten način tako, da namesto strahu pred ljudmi, ki nas obdajajo, z njimi dosežemo povezanost in jih imamo radi."

Kako? Kje začeti? Ni nam potrebno iti daleč ali čakati na poseben trenutek. Vsakdanje življenje nam ponuja peščico priložnosti za razreševanje nasprotij med našo vestjo in ureditvijo sveta. Je prostor, kjer se preizkušajo in potrjujejo naše moralne vrednote. "Zato tu ne velja izgovor, da je življenje takšno kot je. Življenje ni takšno, mi si ga naredimo takšnega." Svet, v katerem živimo, je odraz naše humanosti. "Mi lahko prižgemo luč, ki je v nas, lahko pa jo tudi ugasnemo." Izbira je naša. 🕯️

SANJAL JE SLON INDIJO

Nekega dne so v Indijo prišli ljudje, da bi kupili slona. Izbrali so mladega in zdravega slona, ki je ravno dopolnil 12 let. Kupili so ga in ga odpeljali v svojo deželo, daleč stran od Indije.

Takoj so ga zapregli v najtežja dela. Močan in vzdržljiv mladi slon je delal najtežja opravila.

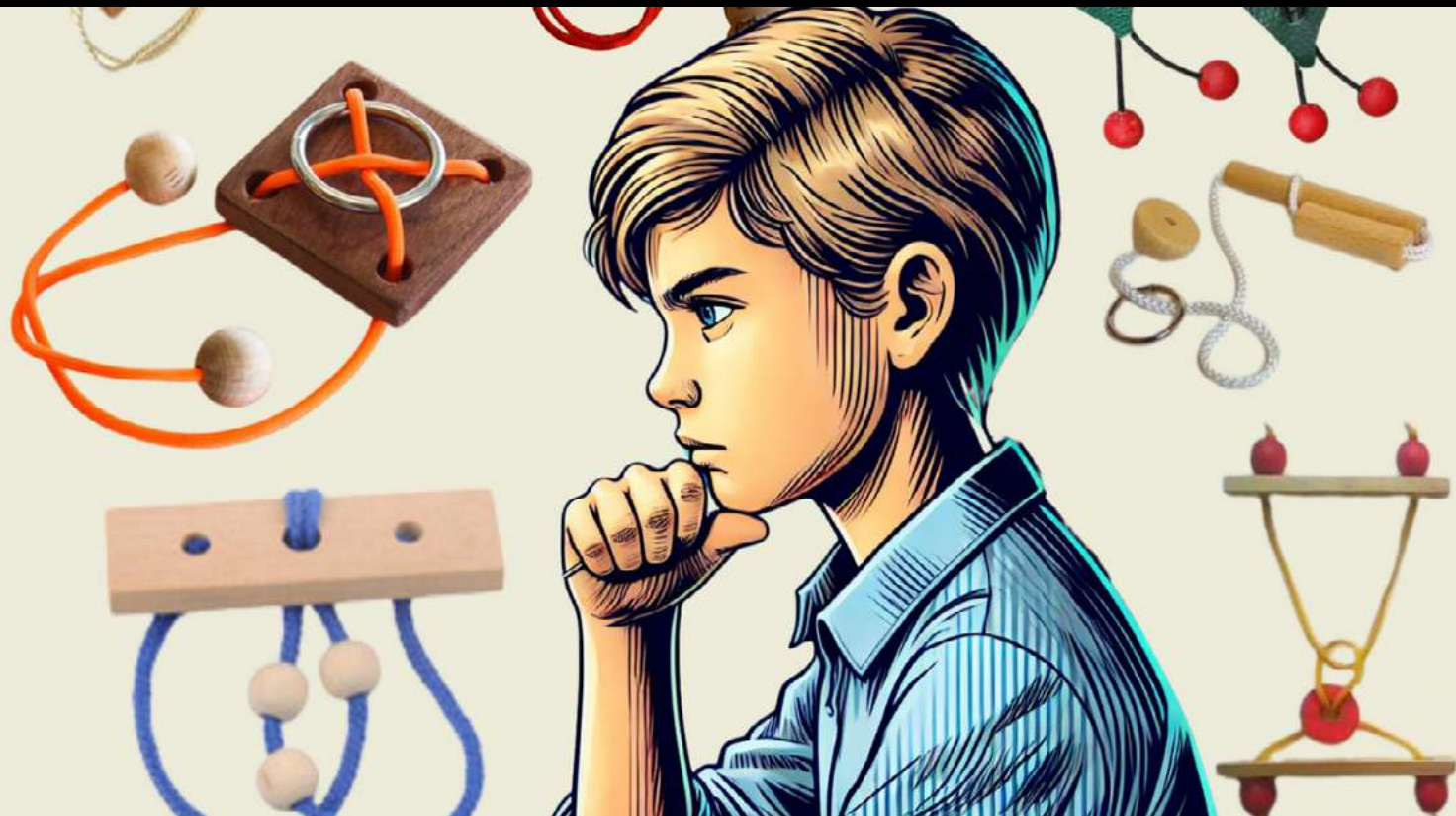
Nič ga ni moglo zlomiti.

Minevala so leta in mladi slon je zrasel v največjega in najmočnejšega slona. Nič mu ni bilo težko, le z leti je povsem pozabil na svojo domovino. Popolnoma se je navadil služiti in njegovo življenje se je sprevrglo v samo delo in pozabo.

Sloni dolgo živijo. Na noč, ko je minilo 88 let od njegovega odhoda in je slon dopolnil stoletje, je sanjal o Indiji. Jasno je videl svoj rojstni kraj, razumel je, kdo je, od kod prihaja in kje je njegovo pravo mesto.

Nato se je mogočni slon prebudil iz sanj, strgal verige in se odpravil proti Indiji, svoji domovini, svojim prijateljem, svoji resnici in svoji lepoti! Nihče si ga ni drznil ustaviti, kajti pred močjo prebujenega, ki pozna svojo pot, padajo vse ovire, vsi nasprotniki se mu umikajo.

Od takrat naprej za vsakogar, ki nenadoma, kot v sanjah, spozna zmote preteklega življenja in odkrije resnico o sebi, prekine z lažnim življenjem in začne novo, pravo življenje, pravimo: "Sanjal je slon Indijo!"

KRAVŽLJANJE MOŽGANOV

KREATIVNA DELAVNICA ZA OTROKE

7. december od 11. do 13. ure – Wolfova 8, Ljubljana

VSTOP PROST!

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

Najdi svoj kompas, najdi svojo pot.

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

NOVO ODPIRANJE

20. januar ob 18. uri – Tyrševa 7, Maribor

21. januar ob 18. uri – Wolfova 8, Ljubljana

PRAZNIČNA PONUDBA NAŠIH IZDELKOV

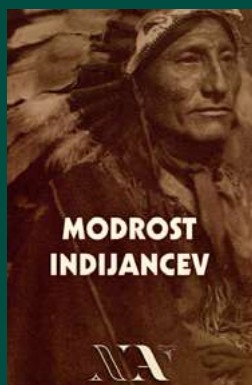
NAŠE KNJIGE

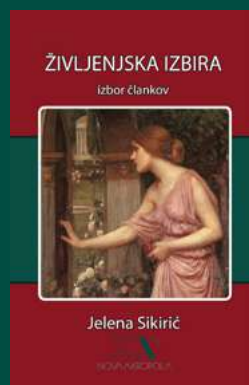
FORMAT 130 x 205 mm
176 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

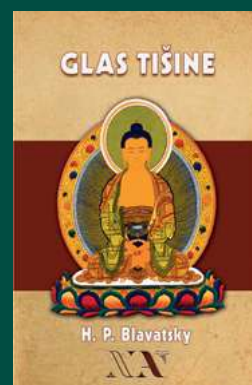
FORMAT 130 x 205 mm
112 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 130 x 205 mm
64 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

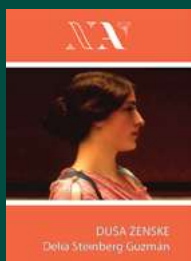
FORMAT 130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

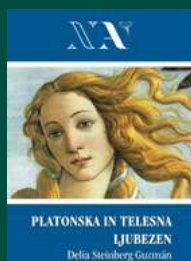
FORMAT 130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

SKRIVNI CIKLISI
ČLOVEKOVEGA ŽIVLJENJA
Jelena Sikirić

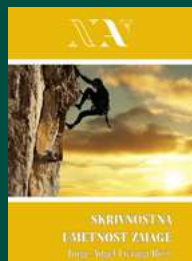
DUŠA ŽENSKA
Delia Steinberg Guzmán

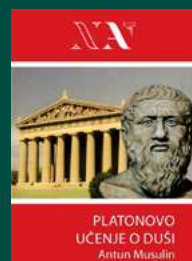
PLATONSKA IN TELESNA
LJUBEZEN
Delia Steinberg Guzmán

STRAH PRED
OSAMLJENOSTJO
Jelena Sikirić

SKRIVNOSTNA
UMETNOST ZMAGE
Jelena Sikirić

PLATONOVO
UČENJE O DUŠI
Antun Musulin

FORMAT
105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobij in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Grčija in Rim

Egipt

Slovenija

**VEMO, KAJ SMO, NE VEMO PA,
KAJ ŠE LAHKO POSTANEMO.**

W. SHAKESPEARE

www.akropola.org